

K 308/C 54

120000867743

ЕЧЕСТВЕНИЯ ФРОНТ - ОКРЪЖЕН НАРОДЕН СЪВЕТ

СОЦИАЛИСТИЧЕСКИТЕ ПОБЕДИ НА РУСЕНСКИ ОКРЪГ ПРЕЗ ЧЕТВЪРТАТА ПЕТИЛЕТКА

РУСЕ
1966

K 16

СОЦИАЛИСТИЧЕСКИТЕ
ПОБЕДИ
НА РУСЕНСКИ ОКРЪГ
ПРЕЗ
ЧЕТВЪРТАТА
ПЕТИЛЕТКА

РУСЕ
1966

Регионална библиотека
"Любен Каравелов"

120000867743

450319

308
L 654

1900
9428

Постарахме се в тази брошура да проследим, разбира се, твърде накратко, големите успехи в Русенски окръг в социалистическото строителство през Четвъртата петилетка. В много отрасли през този съвсем кратък период от време производството се е удвоило в сравнение с това, което е било през 1961 година.

По-нататък, премерим ли сегашния си ръст с онова, което народът ни е получил в наследство от довоенна, от буржоазна България, ние още по-добре ще разберем с какви широки и бързи крачки окръгът ни заедно с цялата Република върви по пътя на социалистическия си възход. Производството на основните отрасли се е увеличило няколко десетки пъти. Някои много важни клонове на промишлеността тогава не са съществували и като зародиш в нашия град, в нашия окръг.

Тук изложените сведения са в помощ на агитаторите и агитаторките, които ще работят в агитацията за изборите на 27 февруари 1966 година. Едва ли е нужно да подчертаваме, че техните беседи и разговори с избирателите ще бъдат особено интересни, убедителни и действени, ако те се постараят да ги допълнят и с данни за развитието на тяхното селище, тяхното предприятие или стопанство. И особено — с данни за огромните постижения на страната, за светлите ѝ перспективи в строителството на социализма, за най-новите мероприятия на партията и правителството, за по-нататъшното подобряване на народното благосъстояние.

На работа, на неуморна работа, другари и другарки, за блестяща изборна победа на Отечествения фронт!

...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...

...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...

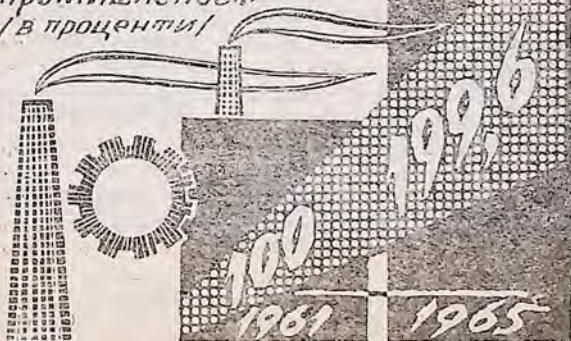
...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...

...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...

С ОЩЕ ПО-ГОЛЯМ РАЗМАХ НА СОЦИАЛИСТИЧЕСКАТА ИНДУСТРИАЛИЗАЦИЯ

С четвъртата петилетка на промишлеността в страната беше поставена задачата да увеличи обема на продукцията със 70 на сто, като повиши производителността на труда с 44 на сто. Русенски окръг като голям промишлен център в нашата страна също получи големи задачи. Промислените му предприятия трябваше да увеличат обема на продукцията си с 65,9 на сто. В някои отрасли предвиденият растеж бе още по-висок — химическата промишленост в окръга трябваше да увеличи производството си на 152,4 на сто, топливната промишленост — на 102,9 на сто, машиностроенето — на 100,1 на сто и пр.

*Машиностроителна
и металообработваща
промишленост
/ в проценти /*

Беше предвидено по-голямата част от прираста на продукцията да се постигне чрез повишаване производителността на труда. Това изискваше колективите на промишлените предприятия решително да подобрят технико-икономическите

показатели на произвежданата продукция, като разширят и обогатят асортимента ѝ.

Как бяха изпълнени тези задачи?

През периода 1962/1965 г. заводите и фабриките в окръга

произведоха продукция за 1 095 16 000 лв., като изпълниха плановете си задачи с 33 720 000 лв. Очаква се изпълнението само за 1965 г. да бъде близо 20 000 000 лв. Още на 15. XI. м. г. промишлените предприятия в окръга изпълниха петгодишния си план и започнаха да работят за Петата петилетка.

Голям дял в този успех имат машиностроителните предприятия. Машиностроителната и металообработващата промишленост в нашия окръг има национално значение. По обем на нейната продукция окръгът е на второ място в страната. Делът на отрасъла от общата промишлена продукция на окръга достигна през 1965 г. 28,6 на сто. Машиностроителните предприятия постигнаха големи успехи в подобряване технологиите и организацията на производството, в усвояване изработката на нови машини и изделия с високо качество и подобрени технико-икономически показатели. Тази година машиностроителната и металообработващата промишленост в окръга е произвела с 99,6 на сто повече промишлена продукция, отколкото през 1961 г., което значи, че през последните четири години производството на отрасъла се е удвоило.

Друг отрасъл, който се развива с голям темп, е химическият. Той, макар и нов за окръга, ежегодно нараства и сега производството му заема 8,9 на сто от общата промишлена продукция. Обемът на производството на отрасъла през 1965 г. е 60 на сто по-висок от този през 1961 г.

През последните години делът на хранително-вкусовата промишленост достигна 29,6 на сто от общата промишлена продукция на окръга. Създадоха се предприятия за преработка на селскостопански суровини. Основно беше конструиран и преустроен захарният завод „Д. Благоев“, който стана модерно предприятие. Построен се и се пусна в действие цех за лимонна киселина. Преустрои се и консервният комбинат „Дунавия“, едно от големите предприятия на консервната промишленост в страната, чиято продукция се изнася в над 40 страни. Развитието на промишленото лозарство в нашия окръг наложи да бъдат разширени съществуващите и построени нови винарски изби с голям капацитет за производство на висококачествени вина. Строи се и хлебозавод, който ще изработва 46 тона хлебни изделия за 24 часа. Значително се разшири асортиментът на хранително-вкусовата продукция, подобри се и качество-

то и. Всичко това даде възможност на колективите от този отрасъл да произведат през 1965 г. 34 на сто повече изделия, отколкото през 1961 г.

Предприятията на текстилната промишленост през последните 4 години също отбелязаха голям растеж, ежегодно обогатяваха асортимента, десените и разцветките на тъканите, за да отговарят на нарасналите нужди на пазара. Производството на копирени платове в нашия окръг е със стари традиции

и непрекъснато се развива. Докато през 1961 г. са били изработени 989 000 метра копирени тъкани, то тази година производството нарасна на близо 2 100 000 метра. Увеличило се е производството и на останалите текстилни предприятия. Отрасълът е произвел през 1965 г. над 15 на сто повече тъкани, отколкото през 1961 г.

Значително нарасна и обемът на продукцията на предприятията на кооперативната и местната промишленост. Макар че една част от тези предприятия прераснаха в държавни предприятия (ГСП „Хлебна промишленост“, Държавно авторемонтно предприятие, ОРМП „Хр. Смирненски“, и ДМЗ за мелнични машини) услугите на населението непрекъснато се разрастват. През 1965 г. продукцията на предприятията на местната промишленост е нарасла в сравнение с 1961 г. над 35 на сто.

През периода 1961—1965 г. промишлените предприятия в нашия окръг усвоиха 400 нови изделия и асортименти: като вършачки, редосеялки, едноосни трактори, мотокари, електрокари, речен гласач, дунапрен, фолио, карбоксиметилцелулоза, машинни и цилиндрични масла, сярна киселина и много други. Голяма част от които са на световно равнище. Достатъчно е да се отбележат: новият асортимент твърда „Шине“, произведена в ДИП „Дунавска коприна“ и получила втори златен медал на Лайпцигския мострен панаир през 1965 г., вината „Русе“ и „Луд гудия“, получили златни медали на изложението в Люблина. Голям успех за промишлеността на окръга е, че произво-

ството на редови жътварки, навесни и прикачни, е включено в утвърдения списък за международна специализация на машиностроителната продукция на НРБ по препоръки на СИБ.

С доброто качество на своята продукция предприятията в окръга се представят успешно на световния пазар. Сега те изнасят в над 60 страни по всички континенти на земното кълбо, голяма част от които капиталистически. Така например през ноември 1965 г. беше изпратена в Чили първата партия русенски селскостопански машини. През периода 1962—1965 г. износьт на русенските промишлени предприятия се е увеличил с 51,8 на сто.

Тези големи успехи на предприятията се дължат на немуморната грижа на работниците и специалистите за непрекъснато подобряване на техническото равнище на производството. Оценявайки огромното значение на техническия прогрес за по-нататъшното увеличаване на обема на промишлената продукция, за непрестанното подобряване на нейното качество и за снижението на себестойността ѝ, през последните няколко години (1961—1964 г.) беше усвоено производството на над 180 броя нови изделия, техническите документи на които бяха изготвени от наши специалисти. Освен това бяха проведени над 80 мероприятия за механизация и автоматизация на производството и за внедряване на нови технологически процеси, които донесоха икономически ефект за над 1 000 000 лева.

Нарастването на обема на промишлената продукция се дължи преди всичко на повишаването на производителността на труда. През периода 1961—1965 г. тя е нараснала с над 34 на сто, в т. ч. в електропроизводствените предприятия с 507 на сто, в машиностроителните предприятия с 62 на сто и пр. През разглеждания период обемът на промишлената продукция на русенските предприятия се е увеличил за сметка на нарасналия брой на работниците с около 12 на сто, а за сметка на повишената производителност на труда — с над 24 на сто. От това се вижда, че решаваща за увеличаването на обема на продукцията е била производителността на труда, която непрекъснато се е увеличавала. От друга страна, това показва, че са били налице прогресивни методи на организация на производството, че са се внедрявали нови по-производителни машини, че постоянно са се обновявали основните фондове и че по-пълно са били използвани производствените машини.

За големите постижения на русенската промишленост много допринесоха и капиталните вложения — лимитни, извънли-

митни, от самооблагане и др., които през периода 1962—1965 г. на територията на окръга възлязоха на 235 360 000 лв. От тях за развитие на отраслите от сферата на материалното производство са вложени 169 911 000 лв., като само за развитие на промишлеността са изразходвани 81 989 000 лв., което представлява 34,8 на сто от общия обем на капиталните вложения.

През отчетния период възлязоха в експлоатация: първият етап на ТЕЦ „Русе“ с 60 мегавата, цехът за лимонена киселина с годишен капацитет 300 т. Голяма работа бе извършена за ре-

ТЕЦ „Русе“

конструкцията на промишлените предприятия. Завод „Ив. Димитров“ от кораборемонтен се превръща в модерен корабостроителен завод, голяма част от продукцията на който е предназначена за износ. Разширява се локомотивният завод „В. Кола-

ров". Пуснат бе в експлоатация термоблокът на ДМЗ „Г. Димитров“. Преустройство се държавният химически завод „Г. Генев“. Разшири се нефтопреработвателният завод „И. Таджер“, в който се изградиха асфалтова инсталация, цех за кисел гудрон, цех за алуминиев сулфат и др. Цялостно преустройство е започнато и на завод „П. Караминчев“, който пусна в експлоатация цех за сепаратори, инсталация за дунапрен, каландрова инсталация и се строи цех за лодови плочки.

Предприятията от леката промишленост доставиха и въведоха в експлоатация машини, отговарящи на съвременното световно техническо ниво, с което коренно подобриха качеството на продукцията и повишиха производителността на труда.

Строят се няколко нови предприятия и цехове като винзавод за 30 000 000 бутилки, хлебозавод, цех за лицеви кожи на ДИП „Девети септември“ с капацитет 80 000 000 квадратни дециметра, цех за 300 000 кв. м дограма на ДИП „Бор“, цех за полупродукти на ДХЗ „Г. Генев“. Започна строителството на втория етап на ТЕЦ „Русе“ с мощност 110 мегавата. В западната част на Русе започна строежът на ТЕЦ „Русе“ — Запад с мощност 70 тона пара в час, като първият етап с 35 тона пара на час ще влезе в действие през 1967 г. и ще снабдява с пара предприятията в западната индустриална зона. През следващите години топлоцентралага ще започне да дава пара и за отопление на жилищните квартали в западната част на града.

В края на тази година започна изграждането на паропровода от ТЕЦ „Русе“. Той ще дава пара на предприятията в източната индустриална зона, което се предвижда да стане до 1968 г. През 1969—70 г. ще започне строежът на провода за топла вода, с която ще се отопляват кварталите „Възраждане“, „Здравец“, „Локомотив“ и други в източната част на Русе.

През 1965 година започна строежът на завод за биоконцентратни смеси с капацитет 72 000 тона на година. Край Русе се строи птицевод за 2 500 000 пилета и 44 000 000 яйца годишно.

През 1966 г. ще започне строежът на нови обекти на ДИП „Фазан“, цех за едри панели за 1000 апартамента, склад за винен дестилат, районна ветеринарна станция, машиноизпитвателна станция и др.

Бурното развитие на промишлеността в сферта осигурява непрекъснато подобряване на материалното благосъстояние на работниците и специалистите. Само за три години —

1962—1964 г. работната заплата на промишлено-производствения персонал в окръга е нараснала с 11,3 на сто, което е способно за по-пълното задоволяване на нуждите на населението. От друга страна, спазен е един от основните принципи на социалистическото производство — производителността на труда да нараства с по-бързи темпове в сравнение с растежа на работната заплата, с което се дава възможност непрекъснато да растат социалистическите натрупвания, осигурява се социалистическото възпроизводство. През отчетния период растежът на производителността на труда е изпреварил растежа на средната работна заплата с около 10 пункта. Работната заплата на производствениците и служителите се е увеличила в различните отрасли, както следва: в машиностроителната и металообработващата промишленост — с 10,2 на сто; в текстилната промишленост — с 11,7 на сто, в хранително-вкусовата промишленост — с 10,9 на сто и пр.

В резултат на правилната кадрова политика на окръжния комитет на БКП, значително се подобри ръководството на промишлеността, в болшинството от нашите промишлени предприятия като директори, заместник-директори и главни инженери работят висококвалифицирани специалисти, с проявени организаторски качества.

Сега в промишлеността на окръга работят като директори 26 специалисти с висше и 11 със средно специално образование. На всички основни промишлени предприятия като ДМЗ „Георги Димитров“, ККЗ „Ив. Димитров“, завод „Н. Киров“, завод „Жити“, завод „П. Караминчев“, ДЗЗ „Д. Благоев“ и др. директорите са специалисти-инженери и икономисти с голям стопански и партисен опит. Понастоящем в промишлеността на окръга работят 31 главни инженера с висше и 14 със средно специално образование.

Общо в промишлеността на окръга работят 3235 специалиста. От тях 782 са с висше образование — инженери, икономисти и др. — и 2453 — със средно специално образование.

Посочените факти показват, че вместо някогашните дребни фабрички, голяма част от които всъщност бяха занаятчийски работилници, Русенски окръг се е сдобил с модерни предприятия, с големи заводи, съоръжени с най-съвременна техника. Особено голям напредък отбеляза промишлеността в нашия окръг през последните четири години.

Русенски окръг, както вече бе изтъкнато, се оформи като голям промишлен център в нашата страна. Относителното тегло на русенската промишленост спрямо цялата промишленост

ия Републиката нарасна на 4,4 на сто, с което окръгът се нарежда на 5—6 място в страната по обем на продукцията. Значителен успех постигнаха машиностроителните предприятия, по обема на чиято продукция се нареждаме на второ място след гр. София. Сега само за една година русенската промишленост произвежда над 85 на сто от цялата продукция на България през 1939 г.

Успехите на русенската промишленост съвсем не са предел на възможностите ѝ. И в бъдеще промишлените предприятия в Русенски окръг ще се развиват, ще увеличават своето производство, ще превръщат в дела прекрасните перспективи.

Предвижда се производството на електроенергия през периода 1965—1970 г. да се увеличи със 112,7 на сто. Сега се изгражда вторият етап от разширението на ТЕЦ „Русе“ с обща мощност 110 мегавата. Следващата година новите мощности ще влязат в редовна експлоатация. До 1970 г. ТЕЦ „Русе“ вероятно ще претърпи трето разширение и по такъв начин ще се превърне в крупно и модерно социалистическо предприятие.

Промислената продукция на машиностроителните предприятия до 1980 г. ще се увеличи с 84 на сто. Средносписъчният състав на персонала ще нарасне от 12 627 човека на 15 669 човека през 1970 г. Предвидено е през Петата петилетка да бъдат изразходвани 21 541 000 лв. за капитални вложения. Перспективата предвижда колективът на ДМЗ „Георги Димитров“ да увеличи обема на своята продукция спрямо 1965 г. с 43 на сто.

Производството на ККЗ „Ив. Димитров“ до 1970 г. ще се увеличи със 158,7 на сто спрямо плана за 1965 г.

С ускорени темпове ще нараства промишлената продукция и на останалите машиностроителни предприятия. Предвижда се до 1970 г. завод „Жити“ да увеличи своето производство с 48 на сто спрямо 1965 г., ЛВЗ „В. Коларов“ — с 30,6 на сто, ДМЗ за мелнични машини — с 345 на сто, заводът за редуктори и вариатори — с 256 на сто, завод „Н. Киров“ — със 158,7 на сто.

През Петата петилетка обемът на продукцията на завод „П. Караминчев“ ще нарасне със 182 на сто. Предвиденият ръст ще дойде главно от разширението на завода и пускането в действие на нови мощности.

Предвижда се обемът на продукцията на ДХЗ „Г. Генов“ да се увеличи до 1970 г. със 130,7 на сто. Този ръст ще се

постигне от разширението на варилния цех, от реконструкцията на лаковния цех и от построяването на цеха за пигменти и железooksидни бои. За целта са предвидени 6 100 000 лв. капитални вложения. Има мнение на Комитета по химия и металургия този завод да се превърне в химически комбинат, като се усвоят редица нови производства: полиестерни смоли, меламини, противостарители — неозон „Д“ и др.

Предвижда се обемът на продукцията на ДИП „Девети септември“ до 1970 г. почти да се удвои. За тази цел през периода 1968—1970 г. ще бъде осъществено ново разширение, което ще влезе в действие през 1970—1971 г. За целта са осигурени капитални вложения на стойност 4 040 000 лв.

Предвидено е също обемът на продукцията на отрасъл текстилна промишленост да нарасне от 26 485 000 лв. през 1965 г. на 36 800 000 лв. през 1970 г. Средносписъчният състав на персонала ще се увеличи с 591 човека. За изпълнението на тези задачи са предвидени 2 606 000 лв. капитални вложения.

Колективът на ДИП „В. Пискова“ ще трябва до 1970 г. да увеличи обема на продукцията, произвеждана в предприятието, с 21,4 на сто в сравнение с тази година. За тази цел се разработва проект за строителство на апературно-багрилен цех и тъкачница на нова площадка. Тъкачките от ДИП „Дунавска коприна“ също ще трябва да увеличат обема на своята продукция през периода до 1970 г. с над 8 процента.

Значително увеличение на производството ще имат и ДИП „Фазан“, и ДИП „Юта“, и ДИП „Арда“.

Предприятията на промишлеността за строителни материали ще развият своето производство със значително по-високи темпове от средните за страната, ще бъде извършена реконструкция на Строителното промишлено предприятие с оглед до 1970 г. продукцията му да нарасне на 4 800 000 лв., като се произвеждат годишно панели за 1600 апартамента. На 3 000 000 лв. ще се увеличи и обемът на производството на завода за напрегнати тръби. С 69 на сто се предвижда да нарасне и производството на ДП „Строителни материали“.

От предприятията на хранително-вкусовата промишленост се изисква през периода 1965—1970 г. да увеличат обема на своята продукция с 46,5 на сто, докато средният темп на развитие на този отрасъл общо за страната е 35 на сто. През периода средносписъчният брой на работниците, заети в тези производства, ще достигне 6442 души. За да бъдат изпълнени тези задачи, се предвижда да бъдат усвоени до 1970 г. ка-

питателни вложения за 13 540 000 лв., насочени предимно към строителство на нови предприятия.

От посочените накратко перспективи на предприятията в окръга се вижда, че русенската промишленост ще запази и занаят пред своето многоотраслово развитие. На територията на окръга ще продължават да се развиват като основни отрасли машиностроенето и металообработването, химическата и хранително-вкусова промишленост.

НАШЕТО СЕЛО ПРОДЪЛЖИ С ОЩЕ ПО-ГОЛЕМИ УСПЕХИ ДА ВЪРВИ ПО СОЦИАЛИСТИЧЕСКИЯ ПЪТ

Огромни са успехите, постигнати и в селското стопанство на окръга. Ръководещи се от директивите на Осмия конгрес на БКП, които предвиждат до 1980 година селскостопанската продукция да се увеличи 2,5 пъти в сравнение с 1960 година, ОК на БКП и ОНС осъществиха редица мероприятия, насочени към това: възможно най-пълно да се използват природните и икономическите условия в стопанствата, да се получи максимално количество продукция. През последните 3—4 години значително бе подобрена организацията на производството в ТКЗС, широко се внедрява техническият прогрес — използват се нови, високодобивни сортове, подобри се породният състав на животните, механизирани бяха редица нови производствени процеси. Стопанствата завоюаха нови успехи в специализацията и концентрацията на растениевъдството и животновъдството. В резултат на всичко това и на неуморния труд на селскостопанските труженици общата продукция на ТКЗС нарасна от 78 803 000 лева през 1961 година на 105 750 000 лева през 1965 година, а чистата — от 42 102 000 лева на 62 820 000 (149 на сто). За 3—4 години някои стопанства в окръга увеличиха общата продукция 1,5—2 пъти. През този период ТКЗС в Пиргово увеличи общата си продукция 165 на сто, а чистата — 200 на сто. Общата продукция на ТКЗС — Сливо поле нарасна 233 на сто, а чистата — 290 на сто и т. н.

Тези резултати се дължат до голяма степен на победите, които завоюаха стопанствата в борбата за високи добиви от селскостопанските култури. През 1964 г. бяха получени рекордните за окръга добиви: по 434 кг царевица, по 3146 кг захарно цвекло и по 170 кг слънчоглед на декар, а през 1965 г. — по 295 кг пшеница и по 289 кг ечемик средно на декар от цялата посевна площ.

Гроздбер в ТКЗС „1-ви май“

С радост и законна гордост можем да отчетем, че поста-
вената от партията и правителството задача за хлебното зърно
ние изпълнихме с чест. През 1965 г. в нашия окръг беше про-
изведена 118 846 тона пшеница срещу 79 406 т през 1961 г.
Кооперативните стопанства продадоха на държавата 19 155
тона зърно над договореното количество. По среден добив
пшеница на декар нашият окръг се нарежда на второ място в
страната след Толбухински окръг. На челните места се наре-
диха кооперативните стопанства в Бабово — получило по 446
кг средно на декар, в Сливо поле — по 441 кг, в Голямо Вра-
ново — по 410 кг, в Ново село — по 357 кг, във Вятково — по
321 кг средно на декар и др. От някои участъци бяха постиг-

**Производство
на пшеница**
/В ХИЛЯДИ ТОНОВЕ/

нати много по-високи добиви. ТКЗС — Бабово, например, от 250 дка получи по 640 кг пшеница на декар, ТКЗС Голямо Враново от 1030 дка — по 540 кг, ТКЗС — Сливо поле от 1600 дка — по 520 кг и др.

Високите успехи в борбата за повече хлябно зърно се дължат на положените от страна на ръководствата на ТКЗС, на селскостопанските специалисти и всички кооператори и н кооператорки големи усилия. Много допринесоха за това подобреният сортов състав, както и осигурените повече минерални торове.

Значителни успехи през отчетния период имаме и в производството на повече ечемик. През 1961 г. беше добито общо 24 054 тона ечемичено зърно, а миналата година — 25 101 тона. Средният добив на декар нарасна от 232 кг на 289 кг.

**Производство
на ЦАРЕВИЦА**
/В ХИЛЯДИ ТОНОВЕ/

Още по-голям е напредъкът ни в производството на царевица. От 47 807 тона през 1961 г. то достигна през 1964 г. на 65 510 тона, а средният добив нарасна от 341 кг на 434 кг на декар. През 1964 г. нашият окръг по производство на царевица излезе национален първенец и беше награден с почетното червено знаме на Министерския съвет, с 1500 лева и една лека кола „Волга“. Кооперативните стопанства в Пиргово, Голямо Враново, Червен, Писанец, Две могили и др. редовно всяка година получават високи добиви царевица.

През отчетния период чувствително се измени структурата на растениевъдството. За сметка на зърнено-хлебните и фуражните се увеличи размерът на техническите култури. Освен сорта Виржиния, стопанствата вече отглеждат и ориенталски тютюн, а площта на конопа от 5118 дка нарасна на 7200 дка.

В повечето стопанства слънчогледът стана основна култура, която им осигурява големи парични доходи. От 98 000 дка през 1961 г. посевната му площ се увеличи на 136 000 декара, а средният добив от 157 кг нарасна на 170 кг. Като най-добри производители на слънчоглед през отчетния период се

ПРОИЗВОДСТВО
НА СЛЪНЧОГЛЕД

/В ХИЛЯДИ ТОНОВЕ/

1964

23182

1961

15349

проявиха стопанствата в Бабово, Сливо поле, Вятovo, Две могили, Тръстеник, Батишница и др. В окръга се сее само високодобивният съветски сорт „Передовик“, който има над 46 на сто масленост.

През последните четири години производството на захарно цвекло в нашия окръг почти се удвои, като достигна 187 522 тона. В това производство най-много се проявиха стопанствата в Баниска, Новград, Червена вода и др.

Докато по-рано за консумация в окръга зеленчуци се доставяха от други райони на страната, сега нашите стопанства не само задоволяват окръжните нужди, но и осигуряват значително производство за износ. През последните четири години доходите от зеленчукопроизводството нараснаха от 2 500 000 лв. на 8 200 000 лв., или с 26 на сто. Наред с ранното, средноранното и късното полскопроизводство на зеленчуци, значително се разшири и парниковото. От 100 дка през 1961 г. парниковата площ през 1965 г. се увеличи на 300 дка. Сериозни успехи имаме и в производството на зелен фасул, зелен грах, дини и пъпеши.

През отчетния период нашият окръг си спечели името на най-добър производител на десертно грозде. По средните добиви той е на челно място в страната. През 1962 и 1964 г. ТКЗС — Пиргово излезе национален първенец в лозарството, а ТКЗС — Батиница през 1963 г. се нареди на третото

Производство на грозде

/ в хиляди тонове /

67 000

1965

21 937

1961

място. За високи производствени успехи 140 лозаря от окръга бяха наградени с високи ордени и отличия. Производството на грозде през последните четири години се увеличи над три пъти. Докато през 1961 г. търговската организация изкупи 21 937 тона, през 1965 г. тя изкупи 67 000 тона. Доходите от лозарството нараснаха от 3 000 000 лева на 9 600 000 лева.

Макар и с по-бавни темпове, в окръга се развива и овоцарството. Създадени са вече 39 900 дка комплексни овоцни градини и са засадени 530 000 единични плодни дръвчета. Нашият окръг е един от основните производители на кайсии в страната. Напоследък бързо се разширява и производството на праскови.

Големите ни успехи в растениевъдството се дължат преди всичко на помощта, която народната власт оказва на селското стопанство, като го снабдява с все повече машини, торове, химически препарати и други материали. Докато през 1961 г. на селското стопанство в окръга бяха отпуснати 20 950 тона минерални торове, през миналата година това количество достигна 37 020 тона. Средно на декар обработваема земя вече се падат по 27,2 кг изкуствени торове при 15,5 кг през 1961 г. През 1965 г. с хербициди бяха третирани 120 000 дка посеви срещу 22 000 дка през 1961 г. За всеки декар лозя бяха осигурени по 10 кг син камък, срещу 5 кг преди четири години.

Голяма крачка напред направиха нашите стопанства и в областта на животновъдството. Нашият окръг е на първо място в страната по средна носливост на кокошките и среден настрий на вълна, и на второ — по среден млекодобив от кравите.

В говедовъдството бе разгърната широка развъдно-подобрителна работа, въведено бе разделното отглеждане на кравите, създадох се стада за възпроизводство и за стокова продукция. Увеличи се броят на продуктивните крави, които сега съставят 39 на сто от говеждото стадо. В резултат на големи

Среден настрий на вълна от овца

то грижи, които животновъдите полагат за тях, и на прилагането на модерната зоотехническа наука, средният млеконадой на крава нарасна от 2335 л през 1961 година на 2669 л през 1965 година.

Усилията в областта на овцевъдството, което е вторият по важност сектор на животновъдството, бяха насочени към увеличаване на вълнодобива и подобряване качеството на вълната. В резултат на поредицата мероприятия, приложени с такава цел, средният настриг на вълната от овца се увеличи от 3,225 кг през 1962 година на 3,945 кг през 1965 година. През 1961 година мериносовата вълна заемаше 10,8 процента от общия вълнодобив, а миналата година — 46,9 на сто. Отделни стопанства имат далеч по-високи резултати в овцевъдството. Миналата година ТКЗС — Сливо похе настрига средно от овца по 8,047 кг вълна, ТКЗС — Голямо Враново — по 6,681 кг, ТКЗС — Бабово — по 5,695 кг.

Птицевъдството, което някога носеше загуби на стопанствата, се превърна във високо доходен сектор на животновъдството. Уедряването на птицефермите и внедряването на меха-

Средна носливост на кокошка-носачка

низацията в тях, подобряването на храненето, удължаването на светлинния ден, премахването на влагата в помещенията, подобряването на породния състав и др. допринесоха рязко да се повиши носливостта на птиците, която от 106 яйца на кокошка през 1962 година нарасна на 145 яйца на кокошка през 1964 г. и на 180 — през миналата година. Тенденцията е птицевъдството по-нататък да се уедри и да премине изцяло на промишлена основа. Миналата година ДСП „Родопа“ из-

пради крупен, модерно обзаведен птицевод, който ще произвежда годишно 2 500 000 бройлери със средно живо тегло 1,5 кг. Предстои строежът на голям завод за производство на 40 000 000 яйца годишно.

ПОБЕДИТЕЛИ НА СУШАТА

Борбата против сушата е основна задача на съвременното земеделие и нашето селско стопанство има големи успехи в нея. От 204 423 декара през 1962 година поливните площи нараснаха на 258 530 декара през 1965 година. До началото на поливния сезон през 1966 година те ще станат 270 000 декара, за да достигнат 380 000 декара през 1970 година.

През последните 3—4 години бе построена и влезе в експлоатация н. с. „Пиргово“ с 13 830 декара поливна земя. В строеж и частична експлоатация са полустационарните напонтелни системи „Бойка“ за 9 140 декара, „Батин — Кривина“ за 8 316 декара, „Новград — Караманово“ за 70 000 декара поливни площи и др. Освен това със средства на ТКЗС в окръга са изградени 25 малки язовира, чиито води напояват 7 750 декара земя.

Напоояването на всичките тези площи се осъществява от 24 държавни помпени станции, две от които плаващи, с общ дебит 20 225 л/сек вода. Отделно ТКЗС и ДЗС стопанисват 58 по-малки помпени станции с общ дебит 10 247 л/сек вода. Подаваната от помпените станции вода достига до посевите посредством 241 км главни и разпределителни и 1100 км групови и блокови канали, както и посредством и 3500 мелiorативни съоръжения — дюкери, вододелни, прагове, водомери и др.

В окръга има 76 000 декара ценна обработваема земя, която в миналото се заливаше от р. Дунав. Сега 6 отводнителни станции с дебит 22 000 л/сек, свързани със 119 км отводнителни канали, изчерпват подпочвената вода, а 66,5 км диги предпазват низините от пряко заливане.

Като все по-рационално използват големите предимства на поливното земеделие, стопанствата в окръга ежегодно получават хиляди тонове допълнителна растениевъдна продукция. Например, през изтеклата 1965 година средните добиви от декар поливна площ са: пшеница — 407 кг, царевица — 497 кг, слънчоглед — 212 кг, захарно цвекло — 3400 кг, люцерна (сухо сено) — 531 кг на декар и др. Още по-високи са добивите на някои стопанства, бригади и звена. Така например, в ТКЗС — Бабово средният добив поливна пшеница е 446 кг зърно на декар. В ТКЗС — Голямо Враново поливният ечемик даде по 414 кг от декар. От поливната си люцерна ТКЗС — Сливо поле събра по 632 кг сухо сено на декар. 4680 кг е средният добив захарно цвекло в ТКЗС — Бабово. От напоояваната си царевица ТКЗС — Пиргово получи по 544 кг, а ТКЗС — Голямо Враново — по 512 кг на декар и др.

Поливното земеделие открива широк път на техническия прогрес в селското стопанство. В окръга вече работят 151 дъждовални машини, които миналата година са оросили 293 000 декара посеви или средно на машина по 1950 декара. При дъждуването качеството на поливките е много по-високо и се правят значителни икономии на вода.

Подобрява се и гравитачното напоояване. Чрез доставените на стопанствата 28 200 метра поливни тръбопроводи поливачите вече напоояват по 15—16 декара на смяна. Това допринесе средната производителност на труда на поливач на смяна да нарасне от 6,9 декара през 1962 година на 10,2 декара през 1965 година.

Все по-широкото внедряване на поливната техника и на поливаческия инвентар и непрекъснатият ръст на квалифи-

нацията на помпачите водят до значителни икономии на вода. Дската през 1962 година за един докар бе изразходвана средно 148 куб. метра вода, то през 1965 година този разход е намален на 126 куб. метра. Това не е без значение, като се има предвид, че всеки 100 куб. метра вода струват на държавата 1,50 лева, а стопанствата заплащат само 0,15 лева. Стойността на икономисаната през 1965 година вода надминава 100 000 лева.

СЪС СТОМАКЕНИ КОКЕ

Периодът 1962/65 година се характеризира и с нови победи в по-нататъшната механизация на селскостопанското производство. Този период започна с изкупуването на машините от ТКЗС, което бе нова голяма крачка по пътя на по-нататъшното развитие на материално-техническата база на стопанствата. Както е посочено в диаграмата, през това време средно-списъчният брой на тракторите е нараснал от 1153 на

Средносписъчен брой на тракторите към 15 к.с.		1153	1710
	Обем на механизираниите работи /в декари/	871 288	10 335 753
		1962	1964

1710. На базата на техническия прогрес бяха внедрени нови, високоефективни селскостопански машини. Разширяването на машинотракторния парк доведе до значително увеличаване обема на механизираниите селскостопански работи, През 1962

година обемът на механизираниите селскостопански работи е бил 8 711 288 дка м. о., а през 1964 година — 10 335 753 дка.

Много процеси в растениевъдството са изцяло механизирани. 90 на сто от работите за отглеждане на пшеницата и ечемика се извършват с машини. Дълбоката и предсентбената оран, култивирането, сентбата на житните и околните култури се извършват само с техниката. През този период бяха механизирани и такива трудоемки процеси, като обработката и прибирането на околните култури. Звената за комплексна механизирана обработка, изградени във всички наши стопанства, отгледаха миналата година 200 000 дка култури (царевица, слънчоглед, захарно цвекло, пшеница), без да прилагат ръчен труд, и завоюваха отлични успехи, като увеличиха добивите и поевтиниха продукцията. В тяхна помощ бяха 47 кукурузокомбайна, 12 цвеклокомбайна и много други високоефективни машини.

През 1966 година в нашия окръг ще бъдат отгледани само с машини 400 000 дка култури.

Механизацията все по-смело навлиза и в обработката на лозята, зеленчукопроизводството и особено в животновъдните ферми. Ръчният труд в просторните светли и хигиенични животновъдни постройки все повече отстъпва пред модерната техника. Много са стопанствата, в които храненето и поенето на птиците, извозването на фуражите и тора, доенето на кравите и пр. се извършват механизирано, с помощта на съвременна модерна техника.

Бързият темп, с който се увеличава производството в ТКЗС, дава възможност да нарастват средствата за разпределение на кооператорите, непрекъснато да се подобрява тяхното жизнено равнище. През 1961 година кооператорите в окръга са получили под формата на трудово възнаграждение 33 444 хиляди лева, а през 1964 — 42 063 хиляди лева, или с 8 604 хил. лв. повече.

Миналата година стопанствата пострадаха от неблагоприятни природни условия. Под ръководството на ЦК на БКП и окръжната партийна организация нашите кооператори подеха упорита борба за компенсиране на загубите от сушата. Разкрити бяха допълнителни резерви и нови парични източници, в резултат на което планът бе преизпълнен. За разпределение на кооператорите стопанствата отделиха 42 000 хил. лв. Някои ТКЗС, като тези в Пиргово, Русе, Сливо поле и др., раздадоха по-високо възнаграждение от предната година.

За непрекъснато подобряване на материалното положение на кооператорите говори и нарастващото възнаграждение на човекоден. Докато през 1961 година на един човекоден в окръга е било разпределено 2,75 лева, през 1964 година — 3,40 лева. Миналата година ТКЗС „Първи май“ в Русе раздаде на кооператорите по 4,54 лева на човекоден, ТКЗС в Пиргово — по 4,50 лева, ТКЗС в Бабово — по 4,40 лв. и т. н. Средното годишно възнаграждение на един работоспособен кооператор в окръга е нараснало от 575 лева през 1961 г. на 755 лв през 1964 г. или с 31 на сто.

Все повече се увеличават и средствата, които стопанствата ежегодно отделят за фондовете. Миналата година ТКЗС отделиха за тази цел 10 924 хил. лв. срещу 5 811 хил. лв. през 1962 г. Само за фонд „Неделим“, който се използва за покупка на машини и продуктивни животни, за строеж на сграци пр., и от който зависи по-нататъшният ръст на материално-техническата база на ТКЗС, бяха заделени 6010 хил. лв.

Голяма част от капиталовложенията в ТКЗС се насочват към строителството на селскостопански и предимно на животновъдни сгради. През периода 1961/1965 година броят на стопанските сгради е нараснал от 891 на 1961. Само животновъдните постройки са се увеличили с 841. Изградени са 194 стопански сгради на стойност 1 300 хил. лв. и 35 битови — на стойност 1 400 хил. лв. Същевременно стопанствата изградиха 465 000 кв. м пътища, 122 000 кв. м настилана площ, асфалтираха 148 000 кв. м площадки и пътища. В лозята и стопанските дворове бе направена 120 км водопроводна мрежа. Завърши електрификацията на стопанските дворове.

ЖИЛИЩНО И КОМУНАЛНО-БИТОВО СТРОИТЕЛСТВО

Народната власт създаде условия да се разгърне голямо строителство не само на обществени сгради, но и на жилищни комплекси с модерни домове, отговарящи на най-новите съвременни изисквания.

За жилищно строителство през изтеклите години в Русенски окръг са изразходвани 16 119 000 лева. Изградени са 175 жилищни блока с 3379 апартамента и 162 000 кв. м жилищна площ. От тези средства за държавно жилищно строителство са изразходвани 1 751 000 лв., а за групово и кооперативно — 14 368 000 лв.

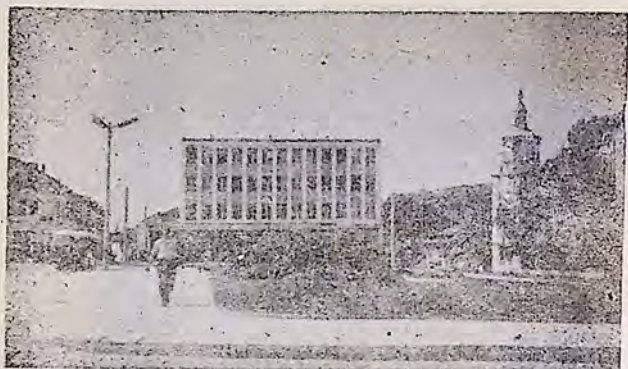

Масиви жилищни блокове на „Ален Възраждане“

Освен това са построени 6422 индивидуални жилища, което значи, че на селище се падат средно по 80 нови дома...

През отчетния период 1962—1965 г. коренно се изменя обликът на селата в окръга. За комунално-битово строителство са вложени 8 078 000 лв. С тези средства са водоснабдени 14 села: Червен, Чилнов, Иваново, Помен, Семерджиево, Церовец, Горно Абланово, Каран Върбовка, Пиперково, Босилковци, Пейчиново, Мартен и др., като са изградени 370 километра водопроводи. Започнато бе строителството на водопровода от Сливо поле за Русе с диаметър 1200 мм, който

през 1967 г. ще влезе в експлоатация. Тази година ще започне строежът на един от главните клонове на Баниската водоснабдителна група към Бяла, който до края на 1967 г. трябва да влезе в експлоатация. С това ще се водоснабдят селата

Центърът на гр. Бяла

Борово, Пет кладенци, Бистренци, Бяла и др. Предстои да бъдат водоснабдени селата Щръклево, Красен, Ценово, Стамболово и др.

През това време бяха асфалтирани 75 км улици. Други 371 км бяха покрити с трошенокаменна настилка. Поставени бяха 132 000 м бордюри. Голяма придобивка на Русе е, че вече се строят подлезът на бул. „Анг. Гецов“ и надлезът в кв. „Сарая“.

Бяха постигнати добри успехи и в озеленяването на Русенски окръг. Значително се увеличиха градините и парковете. Подобри се тяхното поддържане. Няма вече нито едно населено място в окръга без зелени площи.

ТЪРГОВИЯТА В РУСЕНСКИ ОКРЪГ

На основата на бурното развитие на промишлеността и селското стопанство в Русенски окръг се създадоха условия ежегодно да растат доходите и покупателният фонд на населението. Покупателният фонд е нараснал през 1965 година с

38,7 на сто спрямо 1962 година. Това се дължи на увеличението на работната заплата на трудещите се, която за периода 1962—65 г. се е увеличила с 30 на сто, а паричните доходи на кооператорите — 62,9 на сто.

Социалистическата търговия в окръга постигна значителни успехи в борбата за по-пълното задоволяване материалните и културни потребности на трудещите се. От 88,9 милиона лева през 1961 г. стокооборотът на дребно достигна през

РАЗВИТИЕ НА СТОКООБОРОТА

1965 г. 122,7 милиона лева, а на глава от населението се е увеличил от 345 лева на 445 лева. Това показва, че той е нараствал средногодишно с 8,45 млн. лева.

Сега пазарът е задоволен с основните хранителни стоки: ориз, захар и захарни изделия, мазнини, млечни продукти, яйца, тестени изделия, риба и рибни консерви и т. н. Продажбите на месо се увеличиха с 47,6 на сто, на олиото — с 31,5 на сто, на захарта — с 39,4 на сто, на млякото — с 42,1 на сто, на сирене и кашкавал — с 13,8 на сто, на зеленчуци с 30,3 на сто, на зеленчукови консерви с 37,6 на сто. Нараснаха значително и продажбите на нехранителните стоки — памучни тъкани с 10 на сто, вълнени тъкани със 17,2 на сто, копринени тъкани с 25,6 на сто, конфекции с 24,90 на сто, обувки с 47,6 на сто, мебели с 23,1 на сто, перални с 32,5 на сто, хладилници повече от три пъти, телевизори близо 7 пъти, леки коли с 85, 6 на сто и т. н.

Доказателство за непрестанно растящото благосъстояние на трудовите хора е растежът на продажбите на глава от населението на основните хранителни и нехранителни стоки. През 1965 г. спрямо 1961 г. продажбите нараснаха — месо и месни произведения от 15,5 кг на 18,6 кг на глава от населението, олио от 8,5 кг на 10,5 кг, захар от 5 кг на 6,5 кг, захарни изделия от 6,5 кг на 7,8 кг, мляко от 20,3 л на 27,2 л, зеленчуци от 26,4 кг на 32,4 кг, зеленчукови консерви от 4,8 кг на 6,2 кг, памучни тъкани от 11,7 м на 12,1 м, вълнени тъкани от 0,9 на 1 м, памучен трикотаж от 4,8 бр. на 5,4 бр., обувки от 1 чф. на 1,5 чф. и т. н. През последните две години развитието на стокооборота се характеризира с чувствително нарастване на относителния дял на продажбите на нехранителните стоки и особено тези с културно-битово предназначение, спрямо общия обем на стокооборота.

Добрите резултати в социалистическата търговия се дължат и на разширението и модернизацията на материално-техническата база на търговията, на подобрената организация на труда. Гражданите от окръга се радват на хубави модерни ресторанти „Дунав“, „Приста“, „Болгар“, „Стара круша“, „Бузлуджа“, „Яребична“, „Севастопол“. Търговските магазини от 753 през 1961 година достигнаха 834 през 1965 година. Заведенията за обществено хранене се увеличиха от 483 на 555. ГТП „Хранителни стоки“ преустрои над 60 магазина и построи 10 нови, ГТП „Нармаг“ преустрои 50 и обзаведе 12 нови.

Особено голямо разширение и обновление на търговската мрежа беше извършено от потребителните кооперации. Преустрои се 42 сгради с 80 търговски обекта, от които 40 смесени и специализирани магазини, 34 ресторанта, гостилници и пивници и 6 сладкарници. Хубави магазини израснаха в селата Ново село, Борово, Иваново, Николово и др., които по нищо не отстъпват на търговската мрежа в града.

Успоредно с развитието на промишлеността и селското стопанство през периода на генералната перспектива ще се развива и търговията. Паричните доходи на населението се предвижда през 1970 г. да достигнат 761 лв. на човек. Това налага през 1970 г. обемът на стокооборота да достигне 180 милиона лева и да се увеличи спрямо 1965 година с близо 50 на сто.

През следващите години значително ще се разшири мрежата от магазини, столове, обществени кухни, магазини за полуфабрикати, закусвални, сладкарници и т. н. Спрямо 1965

г. през 1970 г. продажбите на хранителните стоки се предвижда да нараснат с 45,1 на сто, а на нехранителните стоки с 53,9 на сто.

Ще се увеличат продажбите на месо и месни произведения с 48,1 на сто, на олио с 26,6 на сто, на захар с 45,1 на сто, на мляко с 60,4 на сто, на яйцата с 47,5 на сто, на памучни тъкани с 44,3 на сто, на вълнени тъкани с 34,5 на сто, на памучен трикотаж с 51,6 на сто, на обувки с 39,5 на сто, на мебели с 48 на сто, на телевизори с 61,8 на сто, на хладилници близо 4 пъти, на мотоциклети и моторепеди около 2 пъти, на леки коли повече от 6 пъти и т. н.

В търговската мрежа ще се предлагат все по-висококачествени стоки. Решително ще се повиши нивото на културата на обслужването. По-добре ще се задоволяват потребностите на населението.

НАРОДНОТО ОБРАЗОВАНИЕ В ПЕРИОДА 1962-1965 Г.

През периода 1962—1965 година образованието в Русенски окръг бележи значително развитие. Основното в работата бе да се свърже по-тясно училището с живота, да се подобри материалната база, да се издигне на по-високо ниво учебно-възпитателната дейност.

През това време бяха построени нови светли и просторни училища в селата Горно Абланово, Мечка, Иваново и в гр. Русе — „Лилияна Димитрова“ и „Тома Кърджиев“, а също така ново общежитие за 300 ученика към ССТ „Образцов чифлик“. Направиха се пристройки и надстройки към училищата в с. с. Помен, Сливо поле, Батин, Мартен, Кацелово, Полско Косово, Ценово и Тръстеник, както и към училищата „Иван Вазов“, „Ангел Кънчев“ и „Н. И. Вапцаров“ в гр. Русе. Тази година ще бъде завършено училището в с. Вятово, а следващата година — в с. Смирненски.

През 1965 г. започна строежът на Техникума по корабостроене и корабоплаване и на пристройката към училище „Лилияна Димитрова“. Ще започне да се строи със средства на ТКЗС голямото средношколско общежитие за над 1500 деца на кооператори.

Построени бяха 6 нови детски градини, от които 4 в гр. Русе и 2 в с. Семерджиево и ДЗС — Бяла.

Нуждите на окръга наложиха да се открият специални училища — морско климатично училище в с. Галата, Варнен-

Колко здрав и възпитателен е животът на децата!

ско, Трудововъзпитателно училище в с. Табачка и 4 интерната за 250 циганчета: в селата Бойка, Кошов, Брестовица и Беляново. Откри се и училище за бавно-развиващи се деца в село

Долно Абланово. Децата в интернатите са на пълна държавна издръжка.

През периода 1962—1965 година предучилищното възпитание получи широко развитие. Разшири се мрежата от целодневни детски градини. До месец септември 1962 година в окръга имаше общо 50 групи с 1274 деца, а през 1965 година — 92 групи с 2366 деца. Особено внимание бе обърнато на възпитанието на децата на кооператорите. Сега в целодневните детски градини в селата биват занимавани 330 деца. Особено хубави са детските градини в Иваново, ДЗС — Бяла, Бабово и др. Може да се каже, че предучилищното възпитание през последните години получи обществено признание и грижа. ТКЗС активно участвуват в строителството и издръжката на детските градини.

Мрежата от целодневни детски градини в Русе бе разширена с 28 групи. За бавно-развиващи се деца бе осигурена сграда в Парка на младежта.

Значително се подобриха материалната база на детските градини и условията за възпитанието на децата. Детските градини „Т. Джейн“, „Здравец“ и „М. Палаузов“ в Русе със своята материална база и учебно-възпитателна работа са обрзцови в окръга.

Полудневните детски градини, в които децата се подготвят за училище, нараснаха с 28 групи и сега обхващат 3370 деца. Осигурени са условия добре да се възпитават всички подлежащи на обучение деца.

През 1965 година в сезонните детски градини бяха приобрани всички деца, на които родителите са заети в селскостопанското производство през летните месеци. Значително бяха подобрили материалната база и възпитанието на децата в тези градини. С тях работиха и ще работят редовни учители.

Или общо в сектора „Предучилищно възпитание“ през периода от 1962—1965 година ние имаме повече 67 групи с 1374 деца. Във всички видове детски градини възпитаваме 11 896 деца.

Изпълнявайки закона за по-тесна връзка на училището с живота, през 1964 година въведохме напълно задължително осмолкласно образование.

През този период бяха създадени и двете гимназии, в които се изучават руски и английски език.

За да подготвим кадри за всички сектори в окръга, открихме нови професионални учебни заведения, други трансформирахме, въведохме нови специалности. Какъв е ръстът на

професионалните училища се вижда от сравнението с периода преди 9 септември 1944 г. Тогава в Русенски окръг са съществували 4 професионални училища — средно механическо и мелничарско, столарско, средно земеделско в Образцов чифлик и стопанско училище по облекло. В тях са се учили около 750 ученика. След 9 септември 1944 година партията и правителството дадоха широк път на професионалното образование. Особено силно развитие получи то след Априлския пленум на ЦК на БКП. В нашия окръг се създаде правилно съотношение на учащите се в средните общообразователни и професионалните училища. Това съотношение е 3,5:1 в полза на професионалното образование. Сега имаме 23 професионални училища, от които 12 техникума. Само през периода 1962—1965 година бяха открити Професионално техническо училище по жп транспорт, Техникум по корабостроене, Строителен техникум и Техникум по електротехника. Към други училища бяха създадени паралелки с нови специалности. Към Техникума по индустриална химия се откри паралелка по електрохимия, към Техникума по облекло — паралелка по бръснаро-фризьорство, към Средното професионално техническо училище по металообработване — паралелка по тръбарство.

За да се отговори на нуждите на окръга, някои учебни заведения бяха трансформирани. Професионалното училище по металообработване в Русе бе трансформирано в Средно професионално техническо училище, Машинно-тракторното училище в Русе — в двегодишно училище за ремонт на селскостопански машини, Държавната автомобилна школа — в Професионално техническо училище по автотранспорт. С цел да се създадат изпълнителски кадри за селското стопанство селскостопанският техникум в Две могили се трансформира в Средно селскостопанско училище, а Техникумът по поливно земеделие в с. Ряхово — в двегодишно селскостопанско училище.

Общо в професионалните дневни училища учат 6120, във вечерните — 1608 и задочно — 1797 ученика.

Как се е развивало професионалното образование в Русенски окръг се вижда от следната таблица:

Брой на	1962 г.	1963 г.	1964 г.	1965 г.
учениците	7775	8710	9147	9525

Така с тези общообразователни и професионални средни учебни заведения за всички ученици, завършили VIII клас, са осигурени условия да продължават образованието си. 97 на сто от учениците в нашия окръг продължават да учат в средните учебни заведения.

Във вечерните училища има общо 2150 ученика, от които 2008 са работници.

В Института за детски учители сега продължават образованието си 387 курсетки. През миналата година завършиха редовно и задочно 615 курсетки.

Голямо завоевание на нашия окръг е Висшият институт за механизация и електрификация на селското стопанство. През периода 1962—1965 г. той е дал на народното стопанство 609 инженера. Днес в него учат 2100 студента.

През последните няколко години се разшириха и подобриха почивните лагери за деца от Русенски окръг. Сега те са разположени в големи сгради, модерно обзаведени, водоснабдени и канализирани. В лагерите на отдел „Народна просвета“ всяка година почиват по 4500 деца. А само в морския лагер при с. Крунево, Варненско — по 800 деца. Увеличи се и броят на почивните лагери, организирани от училищата, промишлените предприятия, родителските комитети и кооперативните стопанства. Само през лятото на 1965 година имаме 46 такива лагера, в които почиваха 3940 деца. Всяка година около 11 000 деца от Русенски окръг почиват в планина или на море.

В спортните бази, организирани през лятната ваканция в града, участвуват около 2000 деца. На тях са предоставени стадионите, както и съоръженията в Младежкия парк и тесопарка „Липник“.

Подобри се и учебно-възпитателната работа във всички видове и степени училища. С всяка миналата година намалява броят на оставащите ученици. През учебната 1963—1964 година процентът на аминаващите направо ученици нарасна: в началния курс с 0,89 на сто, в средния курс с 3,27 на сто, в горния курс на гимназиите с 1,3 на сто, в техникумите с 6,47 на сто и в професионално-техническите училища с 4,03 на сто. Особено добри постижения имаме по математика и български език, по трудово и производствено обучение в средните общообразователни трудово-политехнически училища.

През лятото учениците от средните учебни заведения участвуват най-активно в бригадирското движение. Пионерите помагат за изпълнението на селскостопанските задачи.

И така, образованието в Русенски окръг през периода 1962—1965 година е вървяло по възходяща линия, изпълнявали са се основните задачи, поставени от Закона за по-тесна връзка на училището с живота.

ПО-НАТАТЪШЕН РАЗМАХ НА КУЛТУРНАТА РЕВОЛЮЦИЯ

През последните четири години бяха създадени по-добри условия и бе даден нов тласък за още по-големи успехи в културната революция.

Русенският народен театър „Сава Огнянов“ си завоюва още по-голяма любов сред населението в града и окръга. Докато през 1962 г. неговите 335 спектакла са били посетени от 142 220 зрителя, то през 1965 г. са били изнесени 387 спектакла пред 150 570 зрителя.

Нашата опера се утвърди като важен културен фактор за естетическото възпитание на трудещите се и младежта. На националния преглед на оперното изкуство през 1962 г. спектаклите „Цар Калоян“ от Панчо Владигеров, „Повест за истинския човек“ от Прокофиев, „Аида“ от Верди и балетът „Лешникотрошачката“ от Чайковски получиха висока оценка. Те развиха порасналото повческо и актьорско майсторство на колектива. Много оперни певци с успех гастролираха на сцените на оперни театри в социалистическите страни.

За високи художествени постижения солистите на операта Пенка Маринова и Кирил Кръстев и драматичната актриса Цветана Николова бяха удостоени със званието „Заслужил артист“.

Дейността на нашата опера бе насочена и към селата. С по няколко постановки бяха посетени редица села на окръга, както и градове в съседните окръзи.

С всяка измината година броят на любителите на симфоничната музика растеше. За това твърде много съдействаха възпитателните концерти на русенската филхармония.

За популяризиране на симфоничното изкуство в града и окръга особено помогна ежегодният фестивал „Мартенски музикални дни“, който се превърна в хубава традиция. През 1964 г. в рамките на „Мартенските музикални дни“ се проведе преглед на българското симфонично творчество и изпълнителско изкуство. През 1965 г. в тях взе участие и Букурещката филхармония, а като гости присъстваха видните съ-

ветски композитори Дмитрий Шостакович и Тихон Хренников, чиито творби бяха широко застъпени в програмата на фестивала.

Операта, драматичният театър и филхармонията установиха сполучливи форми за общуване с трудещите се. Създадоха се връзки с много бригади за комунистически труд, пред които дейци на изкуството изнасят беседи и концертни програми.

С интерес се посрещнаха концертните прояви, организирани от Концертното бюро в Русе. Само през първите 10 месеца на 1965 г. бяха изнесени 576 концерта пред 320 332 слушателя. Необходимо е, обаче, да се проявява по-строга внимателност по отношение на качеството на естрадните програми.

През миналата година Кукленият театър се сдоби със своя сграда. За децата от Русе бяха създадени по-благоприятни условия да се радват, учат и възпитават от творчеството на своите любими артисти.

За естетическото възпитание на русенските трудещи се немалка роля играе изобразителното изкуство. То получи своето признание и сега влиза във все по-голям досег с широк кръг зрители. През периода 1962—1965 г. картинната галерия в Русе увеличи своя фонд от 269 на 445 картини.

В резултат на порасналата творческа активност на русенските художници през 1965 г. за окръжната художествена изложба бяха представени над 300 картини и скулптури, като в нея влязоха 100 творби: живопис, графика и скулптура.

В село Баниска бе открита красива читалищна сграда

Със самостоятелни изложби се представиха художниците Марин Христов, Роксандра Костова, Димитър Стефанов, Цветко Цветков, Йордан Парашкезов и Кирил Герасимов.

Част от членовете на русенската група на художниците с успех участваха в последната Национална художествена изложба в София.

В Русенски окръг през тези четири години бяха построени 18 нови читалищни сгради: в Батишница, Възвец, Бабово, Рлуово, Кошов, Позград, Кривина, Тръстеник, Брестовица, Малко Враново и др. Тази година ще бъдат завършени читалищните сгради в селата Николово, Борово, Средна Кула и Мечка.

Порасна броят и на обществените библиотеки. Докато през 1962 г. в окръга имаше 306 библиотеки с над 500 тома, в края на 1965 г. техният брой бе 324. Темповете, с които се увеличават книжният фонд и броят на читателите, говорят за много порасналия интерес към книгата. През 1962 г. библиотеките в окръга разполагаха със 791 331 тома книги, при 104 225 читателя и 1 282 248 раздадени книги. През 1965 г. библиотеките вече имаха около 1 000 000 тома, със 110 000 читателя и над 1 400 000 раздадени книги.

В повечето от библиотеките бе въведен свободен достъп.

Окръжната библиотека „Л. Каравелов“ през 1962 г. имаше 155 432 тома книги (до 9.IX, 1944 г. — 40 000 тома), а в края на 1965 г. — 232 580 тома с около 14 500 читателя, като е раздала над 350 000 тома. Читателите ѝ са специалисти, научни работници, учители, работници, ученици и студенти.

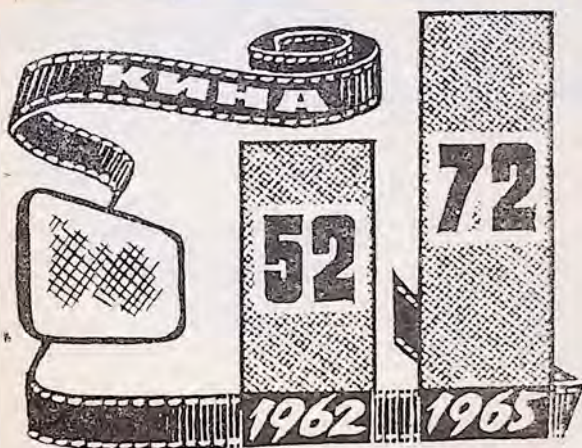
Подобри се и разпространението на книгата сред наслението в окръга. Открити бяха 7 нови книжарници — 6 в селата и 1 в Русе, като общият им брой достигна 33.

Художествената самодейност заема важен дял в естетическото възпитание на трудещите се. Няма село в окръга, към читалището на което да не съществува една или друга форма на художествената самодейност. На Втория републикански фестивал на художествената самодейност бяха наградени със златни медали трите състава на хор „Родина“. Лауреати на фестивала станаха също хор „Дунавски звуци“, хорове на ДМЗ „С. Димитров“ — Русе, на ЛВЗ „В. Коларов“, на Дома на културата, на ДКК „Дунавия“ и на читалището в с. Мартен, танцовият състав на завод „Найден Киров“, театралният състав при Дома на културата. През 1965 г. индивидуални изпълни-

тели участваха в Първия национален събор в Копривница и спечелиха 4 златни, 1 сребърен и 1 бронзов медал.

Сега в окръга работят 452 художествени колектива, обхващали една опромна армия от около 17 500 самодейци.

Окръжният народен музей разшири своята събирателска, изследователска и културно-масова работа. С успех продължиха разкопките на средновековния град Червен. Съвместно с Полската академия на науките бяха извършени разкопки на ранното славяноско селище край с. Стърмен, а съвместно с Академията на науките на ГДР — на римската крепост край с. Кривина. Електрифицирана бе пещерата „Орлова чука“. Започна реставрирането на скалните църкви край с. Иваново. В с. Щръклево бе открита музейна сбирка, посветена на литературния вестник „Светлоструй“, издаван в това село през периода 1928—1938 г.

Завършено бе кинифицирането на окръга. Сега в Русенски окръг има 72 кина. През последните четири години бяха открити кина в селата Червен, Писанец, Мартен, Тръстеник, Сливо поле, Бабово, Иваново, Острица и др.

Радиовъзлите и радиоуредбите се утвърдиха като авторитетни институти. Почти е завършено радиофицирането на окръга. До края на 1961 г. бяха радиофицирани 41 селища, а до края на 1965 г. — 66 селища, с над 37 800 радиоточки. Радиоуредбите и радиовъзлите в Русе, Ценово, Обретеник, Две могили, Борово, ДМЗ „Г. Димитров“, ЛВЗ „В. Коларов“, ДКЗ „Труд“, завод „П. Караминчев“, ДИП „Фазан“ и др. се превърнаха в добри организатори на нови почини и агитатори на челиния опит на първенците. През 1962 г. за национален първенец бе обявена радиоуредбата в ЛВЗ „В. Коларов“, през 1963 г. — радиовъзелът в Ценово, през 1964 г. — пак радиоуредбата в ЛВЗ „В. Коларов“.

РАЗВИТИЕ НА ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО В РУСЕНСКИ ОКРЪГ ПРЕЗ ПЕРИОДА 1962 — 1965 Г

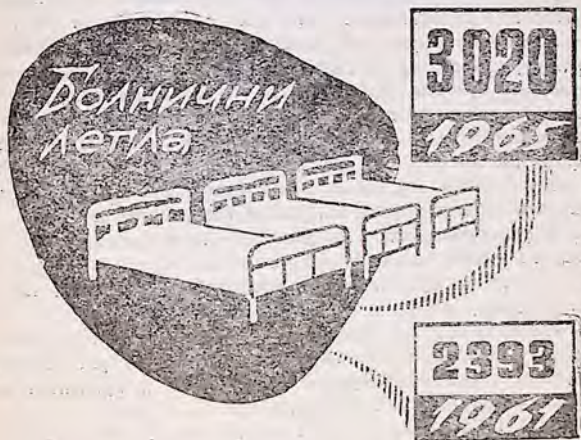
Системните и съвместни усилия на народните съвети и здравните работници през 1962—1965 г. доведоха до значителни успехи във всички раздели на здравеопазването в окръга. От 123 през 1961 г. броят на здравните заведения нарасна на 132 през 1965 г. Селските здравни служби от 97 нараснаха на 107, родилните домове от 27 станяха 34. При две в Русе и една в Бяла през 1961 год., поликлиниките бяха увеличени двойно. А като се прибавят и поликлиничните кабинети на специализираните диспансери, през 1965 година за града и окръга вече е имало 11 поликлинични заведения. От 6 през 1961 година сега постоянните детски ясли са 9. Броят на сезонните детски ясли в селата достигна 36, а броят на детските млечни кухни — 40.

През изтеклия мандат на народните съвети бяха построени нови здравни заведения в селата Борисово, Батишница, Босилковци, Голямо Враново, Караманово, Копривец, Червен и Юделник. В Русе бяха построени и влязоха в експлоатация блоковете „Б“ и „В“ на Единната окръжна болница, надстройката на Стоматологичната поликлиника, сградата на Второ детско отделение, постоянните детски ясли на ул. „Черни връх“, на ул. „Станке Димитров“, на ул. „Воден“ и в комплекс „Локомотив“, новата сграда на ДМД, поликлиничната сграда на тубдиспансера, първият етап от новата сграда на онкодис-

пансера, пристройката на трета поликлиника, Започна строителството на блокове „Г“ и „Д“ на Единната окръжна болница. В Бяла бе преустроена и пригодена сграда за поликлиника на градската болница.

От 12 през 1961 година броят на санитарните линейки към „Бърза помощ“ нарасна към края на 1965 година на 16. От 6 линейките за селата станаха 23. От 2 линейките в Бяла станаха 4. Засега с линейки не разполагат само общинските здравни служби в селата Обретеник, Тръстеник, Иваново и Николово.

От 2393 броят на болничните легла се увеличи на 3020. В следващите години ще бъдат построени специални сгради за

съвременно заразно отделение, за детски и акушеро-гинекологически комплекси с 4—500 легла, нова сграда за градската болница в Бяла и поне още две просторни поликлинични сгради в Русе и толкова постройки за детски ясли, които да поемат 25 на сто от децата до 3-годишна възраст.

Нарасна и броят на медицинските кадри. От 340 през 1961 година лекарските длъжности са увеличени на 388 през 1965 год., от 85 зъболекарските длъжности станаха 98. Средният медицински персонал от 807 нарасна на 1068 души.

другият от 1000 на 1173 души. Или общо броят на здравните работници от 2232 е увеличен на 2727 души.

По предложение на МНЗСГ и по решение на ОК на БНГ бившите две окръжни и градска болници се обединиха в ново, по-крупно многопрофилно и високоспециализирано здравно заведение — Единната окръжна болница с 1000 легла, пет поликлиники, с всички видове съвременни отделения и кабинети. Това позволи да се оползотворят допълнителни резерви. Бяха открити две нови поликлиники и един поликлиничен филиал за обслужване на работниците и населението от фабричните квартали. Здравните участъци в Русе нараснаха от 14 на 20, ежовото се намали броят на населението, обслужвано от един участъков интернист и педиатър от 8—9000 на 5—6000 души. Подобрена бе експедитивността на медицинското обслужване на болните в поликлиниките и по домовете. Прегледът на тежко болните се извършва по домовете от дежурните интернисти и педиатри, които са на разположение на нуждаещите се, непрекъснато от 7,30 до 19,30 часа. Преди обединението прегледите на тежко болните по домовете се извършваха само в следобедните часове, а направените заявки в следобедните часове се изпълняваха на следния ден следобед, т. е. след около 24 часа. Сега над 80 на сто от прегледите се изпълняват още до изтичането на третия час от повикването на лекар, а това е придобивка, която ще стане още по-осезателна, като се увеличи броят на линейките, като се доставят радиотелефони за тях и като се преустановят злоупотребите на някои недобросъвестни граждани.

Обединението създаде големи възможности и за квалификация и специализация на кадрите. Само за трите години след него специалност придобиха 53 души, а процентът на специалистите достигна 62,5 на сто.

През 1964 година завърши реорганизацията на здравното дело в Русенски окръг, като се създаде Единно окръжно здравно обединение, което по-пряко взе да ръководи цялото здравеопазване в окръга, създаде се по-ефикасна разпоредителност, премахнати бяха административните междинни инстанции и дублиращите се административни длъжности.

Настържителни са постиженията в почти всички сектори на здравеопазването. В поликлиничните звена на града и окръга броят на прегледите от 862 764 през 1961 год. се е увеличил на 885 348 през 1964 година (с 22 584 в повече). Броят на лекуваните в болничните заведения през същия период от 26 666 се е увеличил на 33 202 (със 6536 в повече). Привлечени са

повече специалисти в поликлиниките. Болничните легла се използват 100 на сто. Диагностичната работа е на високо ниво. От 1,7 на сто през 1961 година болничната смъртност е снижена на 1,3 на сто през 1964 година.

Диспансерното обслужване на болните е подобро и в количествено, и в качествено отношение. През 1965 година на диспансерен отчет са се водили 20 806 болни. Голяма част от диспансерно-болните, освен от специализираните диспансери, вече се обслужват и от специални диспансерно-консултативни кабинети. По този начин диспансеризацията се поставя в ръцете на компетентни специалисти, които най-правилно ръководят лечебните и профилактични мероприятия и предпазват болните от усложнения, намаляват се възможностите за инвалидност, удължава се средната продължителност на живота на заболялите.

През 1963 и 1964 година медико-санитарните части също бяха обединени с Единната окръжна болница, което доближи още повече специализираната медицинска помощ до работниците. Открити бяха специализирани кабинети в работническите поликлиники, а ръководството и отговорността за медицинското обслужване на работниците бяха възложени пряко на завеждащ-отделенията на Единната окръжна болница.

През 1965 година бяха положени и основите на научна работа. В чест на стогодишния юбилей на окръжната болница беше отпечатан научен сборник, в който са поместени доклади и съобщения върху важни въпроси на местната патология.

Подобри се здравеопазването и в селата. Сега само 5 села в окръга нямат здравни служби, поради това, че населението им е под норматива за такава. Заместник-главният лекар по мрежата и методистите (педиатър и терапевт) системно, по твърд график, оказват помощ на всички здравни служби в окръга.

През периода 1962—1965 г. стоматологичната помощ в Русе бе така реорганизирана, че окръжната стоматологична поликлиника обедини всички кабинети и стана компетентен административен и методичен ръководител на стоматологичната помощ в целия окръг. Стоматологичните длъжности от 22 през 1961 година станаха 51 през 1964 година, а прегледите и лечебните манипулации нараснаха съответно от 97 514 на 312 279. През 1961 година са извършени 40 597, а през 1964 година — 88 066 профилактични прегледи.

Борбата със заразните болести в окръга белее непрекъснати успехи. Смъртността от заразни болести през 1964

година спрямо тази от 1946 година е намалена 28 пъти. Почти напълно са ликвидирани тежките заболявания като детски парализ, дифтерия, петнист тиф, коремна тиф, бяс и малария.

Санитарнопротивоепидемичната мрежа има големи заслуги в борбата против заразните болести, в охраната на здравето и трудоспособността на работниците и за разгръщане движението за висока санитарна култура в окръга.

Лекарственото обслужване на населението е също много подобро. Бяха открити 9 нови аптечни заведения: аптека в кв. „Сарая“, санитарен магазин в Русе, оптически магазин в Бяла и аптеки в селата Тръстеник, Копривец, Сливо поле, Краманово, Обретеник и Голямо Враново. Аптечният персонал от 189 през 1961 година сега е нарасъл на 230 души.

През 1965 година на населението и здравните заведения са били отпуснати с 42,4 на сто повече лекарствени средства в сравнение с 1961 год.

Добри постижения бяха отбелязани и в областта на социалните грижи. Настояването на подходяща работа на лица с намалена трудоспособност, особено след излизането на 128 постановление на Министерския съвет, намери още по-радикално разрешение. След разширяване дейността на ТПК „Прогрес“ през последните две години са трудоустроени над 120 души. През 1965 година леглата и домовете за стари хора бяха увеличени на 185 (през 1961 год. те бяха 136). Общата издръжка на заведенията по социални грижи е удвоена в сравнение с 1961 год. За социално подпомагане през 1961 г. са раздадени 149 000 лв. дарични помощи, а през 1965 год. — 160 000 лв.

В борбата против туберкулозата на територията на окръга през последните пет години са били постигнати също така големи успехи. От 190 на сто хиляди заболяемостта спадна на 106 на сто хиляди. Болестността за същия период спадна от 763 на сто хиляди на 479 на сто хиляди. Процентът на бацилните спадна близо два пъти, броят на оздравелите от 21 на сто е повишен на 26 на сто спрямо болните.

Усилията на лекарите от тубмрежата са насочени към ликвидиране туберкулозните заболявания.

Броят на откритите в късен стадий ракови заболявания е намален от 36 на сто на 25 на сто спрямо страдащите. За нуждите на онкодиспансера бе доставен нов мощен апарат за дълбока рентгенова терапия и ново количество радиоактивен кобалт.

Детската смъртност е снижена от 37 на хиляда през 1961 година на 32 на хиляда през 1964 година, а средната продължителност на живота е увеличена на 68—70 години.

**СОЦИАЛИСТИЧЕСКИТЕ ПОБЕДИ НА РУСЕНСКИ
ОКРЪГ ПРЕЗ ЧЕТВЪРТАТА ПЕТИЛЕТКА**

Редактор: Цв. Цвятков

Художник: Ст. Ангелов

Коректори:

Е. Николов, С. Коджаманова

Б. Пенчева, Л. Ганчева

Печатница „ДУНАВ“

тираж 5000

РУСЕ, 1966 г.

